

Nr 3 1959

41 ÄRG.

UPPLAGA 13.800 EX.

BRANDKÅRS-

tidskrift

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRNAS RIKSFÖRBUND

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: ANDERS EKBERG

JAKOBSGATAN 14, STOCKHOLM C - TELEFON 21 36 06 - POSTGIROKONTO NR 4870

Brandväsendet i Ryssland

Brandchef Stig Rosenlund, Växjö, har som Riksförbundets stipendiat besökt brandkärnorna i Leningrad och Moskva. Han lämnar här studieberättelse över besöket.

Min avsikt var att besöka brandkärnorna i Leningrad, Moskva, en mindre stadsbrandkår samt någon brandkår av ren landsbygdskaraktär. Omständigheter gjorde, att studierna endast kom att omfatta brandväsendet i de båda nämnda städerna. Emellertid fick jag där en relativt god inblick i såväl organisation som materiell och personell standard.

Jag omhändertogs mycket välvilligt i Leningrad av brandchefen, överstelöjtnant Silberstein och i Moskva av ordföranden i brandstyrelsen, hr Michail Pavlov.

Organisation.

Det ryska brandväsendet är uppbyggt efter rent militära principer men i övrigt likartat vårt eget. En brandlag reglerar brandförsvaret i stort och ett statligt organ i Moskva har ungefär samma uppgifter som vår brandsinspektion. Brandväsendet är en kommunal angelägenhet och man betonade, att kommunerna hade relativt stor självbestämmanderätt. Det uppgavs, att även de mindre städerna — med omkring 15.000 innevånare — hade yrkesbrandkår, medan brandförsvaret på landsbygden baserades på frivilliga åtaganden.

Brandstyrelsens ställning fick jag ingen riktigt klar uppfattning om, men det var uppenbart, att denna hade långt större befogenheter

och var mera intimt knuten till brandkårsarbetet, än vad fallet är i Sverige.

Brandförsvaret i Leningrad och Moskva är uppdelat i distrikt — stadsdelar — med brandstationer bemannade med 20—34 man. För viss specialmateriel finns uppdelning i större distrikt.

Brandstationer.

Brandstationerna hade 6 till 10 portar och inrymde förutom vagnhall även logement, matsal, kök, dagrum och lektionsrum, verkstäder för rökskydd och slangvård. Logementen utgjordes som regel av ett enda stort rum med sängar för samtlig personal. Här låg brandmännen med endast stövlar avtagna och klädseln lättad i hal-sen, vilket gjorde att den uppgivna anspänningstiden — 40 sek. — föreföll normal. På flera brandstationer hade man dessutom ett lika stort logement för fridrygsledig personal, i första hand för de ogifta, som för en mycket ringa kostnad fick bo här. På detta sätt hade man om nätterna alltid en kvalificerad reservstyrka, som på minimal tid var disponibel i vagnhallen. I en särskild köksavdelning svarade kvinnlig personal för mathållningen. Lektionsrum och dagrum var synnerligen välordnade och påkostade. Åskådningsmaterielen var föredömlig med en mängd olika målade och tryckta

tavlor över funktioneringssätt och detaljer av rökskyddsmateriel, pumpar, stegar o. d., strålförareregler och släckningsprinciper m. m. I dagrummen var schackspelen och avbildningarna av Lenin och någon gång Stalin karaktäristiska attribut.

Till varje brandstation hörde en väl använd övningsplats med fullständig utrustning för frimnastik jämte räck, barr, bygelhäst, och övriga tillbehör. En hindergård efter militär modell hörde också till det nödvändiga.

Materiel.

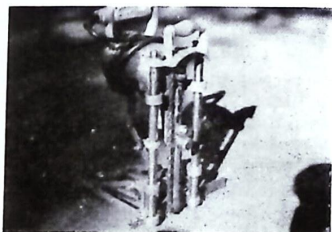
Genomgående gjorde brandmaterielen ett intryck av robusthet och ändamålsenlighet. Då standardiseringen var mycket långtgående, var varianterna av de olika redskapen få. Anmärkningsvärt nog saknades smalslang, dimstrålrör och pulver. Slangen var av invändigt gummerad hampa av 45, 66 och 89 mm diameter. Koppelingarna till de båda förstnämnda dimensionerna var av järn och till den tredje av lättmetall, samtliga försedda med tre klor. Strålrören hade en enda munstycksdimension, 14 mm, och fanns endast i ett utförande. Grenrören var av lättmetall med upp till fem uttag.

Fordonen tycktes vara utförda efter ungefär samma principer som hos oss, dock med samma standardiseringssträvanden som tidigare nämnts. Följande fyra huvudtyper fanns på brandstationerna:

Rökdykarebil, bemannad med 5 man, vattentank om 1.300 liter, aktermonterad pump om 1.200 l/min., representerande snabbheten.

Redskapsbil, utan vattentank med 10 man, aktermonterad pump om 1.600 l/min., jämte

Stegbil, den ryska Novotorski, tillverkad efter samma principer som Magirus med steg av 26, 32 eller 45 meters höjd.

Golvsåg av rysk modell. Obs, den fjäderbelastade fotplattan.

Specialbil, såsom vattenkanonbil, med vattenkanon utskjutbar på fackverkskonstruktion till 32 meter höjd, ledningsbil, "elverk" etc.

Ledningsbilen var enligt mitt bedömande synnerligen förnämlig. Den fungerade vid varje större brand som ledningscentral, där släckningsledaren disponerade över släckningsplaner för distriktets alla viktigare objekt. Genom radio hade han förbindelse med alla i arbetet deltagande befäl och grupper, med huvudstation och egen station samt dessutom möjlighet att direkt komma in på stadens telefonnät för kontakt med elverk, vattenverk e. d.

Rökskyddet byggde i det närmaste helt på syrgasapparater med munplatta, näsklämma och syrgasflaska med 200 kg atö. Användningstiden var över 90 min.

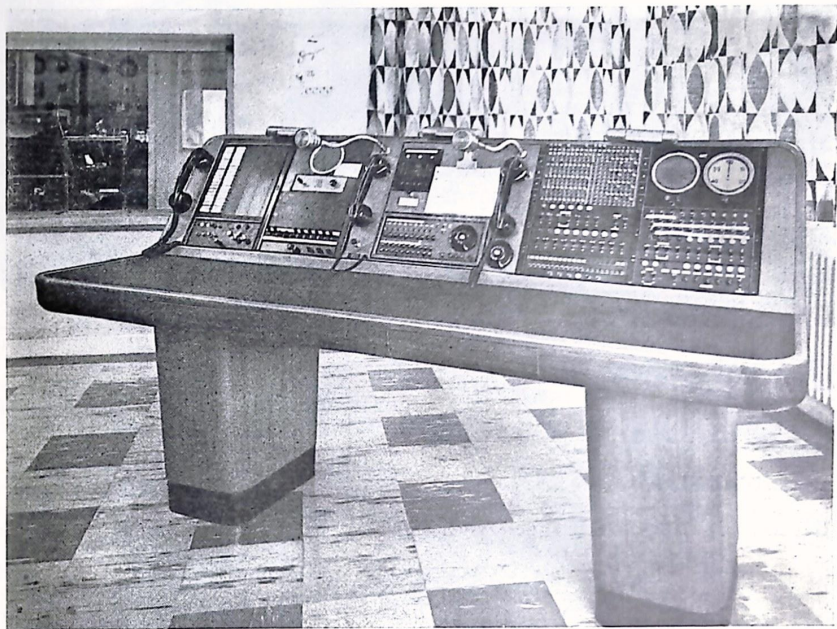
Personal.

Rekryteringen av brandmän skedde i huvudsak från militära förband, men kunde även ske med civil personal. Den viktigaste egenskapen för en sökande till brandväsendet var god fysik, vilket genomgående bedömdes vara av stor betydelse. Tjänstgöringstiden var ett dygn av tre, varigenom en brandman kunde ha fast anställning även inom industrin, vilket dock medförde en reducering av hans lön från brandkåren. Lönen för en brandman var 600—900 rubel beroende på anställningstidens längd. Som upplysning kan nämnas, att även om rubelkursen är 1: 29 sv. kr., lär köpkraften icke överstiga 0: 50 kr. Efter längre tids tjänst kan brandmännen vinna befördran till underbefäl och efter ytterligare några år till underofficer.

Utöver stationschefen fanns på varje station brandspektörer i varierande antal. För anställning som stationschef erfordrades teknisk

Brandchefen, överstelöjtnant Silberstein, Leningrad, med en av sina brandmän.

MODERNT MANÖVERBORD FÖR ESKILSTUNA BRANDSTATION
LEVERERAT AV LM ERICSSON.

Manöverbordet är försett med utrustning för kontroll och manövrering av:

- Alarm- och hjälptelefon
- Trafikradio
- Telefonväxel
- Stationsalarmering (över högtalare)
- Vagnhallstablå
- Alarmbelysning
- Utryckningskontroll
- Trafiksignaler
- Elektriskt portlås
- Bomkontroll
- Snabbtelefonanläggning
- Porttelefonanläggning
- Personsökaranläggning (över högtalare)
- Tyfonalarmering m. m.

LM ERICSSONS SVENSKA FÖRSÄLJNING AB

STOCKHOLM - Kungsgatan 33 - Telefon 010/22 31 00
MALMÖ - Stora Nygatan 29 - Telefon 040/711 60

GÖTEBORG - Stora Badhusgat. 20 - Tel. 031/17 09 96
SUNDSVALL - Rådhusgatan 1 - Telefon 060/559 96

FÖR STÖRRE KRAV I SKOG OCH MARK

International A-120 4x4

4-hjulsdrivet chassi med topp-data

Nu kan International chassier med 4-hjulsdrift — välkända i hela världen — erhållas i Sverige. Totalvikter från 3,5 ton upp till 15 ton.

A-120 4x4 är lämplig t. ex. som terränglastbil för manskap och material, som inspektionsbil, brandbil, bärgningsbil, flakvagn, uttryckningsfordon och distributionsbil. Den finns även i Travelall-modeller, som med 8 personer tar sig fram överallt — snabbt på vägen och säkert där 4-hjulsdriften kopplas in. International-motor — kvalitet i detalj. Många nyheter för lättaste service. Liksom alla International har A-120 4x4 mycket hög komfort och är berömd för sin lättkördhet, acceleration och dragförmåga.

Symbolen
för
kvalitet och service

**INTERNATIONAL
A-120 4x4**

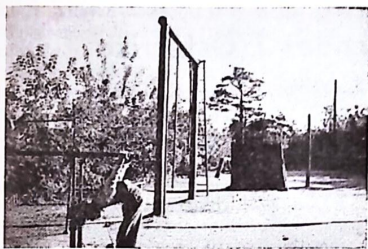
- Totalvikt: 3.500 kg.
- Chassivikt: 1.500 kg, framaxel 1.050 kg, bakaxeln 450 kg).
- Hjulbas: 3.27 m.
- Däck: 7,50-16" 6-lagers traktor-mönstrade.
- Framaxel: FA-15, tillåten belastning 1.400 kg, utväxl. 4.78-1.
- Bakaxel: RA-10, tillåten belastning 2.250 kg, utväxl. 4.77-1.
- Drivaxlar: helt avlastade.
- Växellåda: T-15, 4-växlad av last-bilstyp, synkr.
- Överföringslåda: utväxl. 1,96-1, 1-1.
- Koppling: 11" förstärkt.
- Teleskopstøtdämpare: fram och bak
- El.system: 12 volt, generator 30 amp.
- Motor: International 6-cylindrig toppventilmotor, 3,94 lit. Kompr. 7,5-1. 140 hk vid 3.800 v/m. Max. vridmoment vid 2.000 v/m 30,9 kg/m.
- Spårvidd: fram 161 cm, bak 160 cm.

C
17

IH:s totala reservdelslager i Norrköping och Malmö omfattar 75.000 detaljer förutom servicelager hos auktoriserade försäljare landet runt

**låg tjänstevikt —
lägre skatt, mer last**

Övningsgård vid en mindre brandstation i Moskva.

utbildning motsvarande vår civilingenjör och för brandinspektörerna en kortare teknisk högskoleutbildning. Brandmännen kunde vinna befördran till brandinspektörer efter att i vanlig ordning ha tjänstgjort som underbefäl och underofficer och därefter genomgått nämnd utbildning. Tjänstgöringstiden var för brandinspektör 8-timmarsdag och för inspektörerna jouttjänst med var tredje dag fri. Stationschefen hade en lön av omkring 1.500 rubel och inspektörerna mellan 1.200 och 1.400 rubel. Härutöver hade brandbefälet fria resor på spårvagn, metro och järnväg och dessutom billigare hyra. En av brandinspektörerna uppgav, att han för sin familj om fyra personer hade en lägenhet om 33 m², för vilken han betalade en årlig hyra av 400 rubel.

Utbildning och övning.

Under sitt tjänstgöringsdygn fick brandmännen genomgå fyra timmars ren brandexercis. Huvudvikten lades på snabbhet och kondition och det var en mycket imponerande färdighet och kapacitet som visades av "bojtsis" (kämpar). Som exempel må nämnas den brandman i Leningrad, som med hakstege tog sig 15 meter fram till ett övningsstorn och över stegen upp till tornets fjärde våning på en tid av 17,5 sek.

Härutöver hade brandmännen lektioner i brandämnen och 3 à 4 timmars undervisning i högskoleämnen, i Moskva blandat med föredrag och diskussioner av politisk karaktär. Den anmärkningsvärda högskoleutbildningen — som närmast motsvarar studentexamen — skedde i brandstationernas lektionsrum med lärare från universiteten, och motsvarade vad som skedde vid många arbetsplatser inom industrin i synnerhet.

Förebyggande brandskydd.

Det förebyggande brandskyddsarbetet leddes av en chefsingenjör, som även förestod brandkårens laboratorium. Besiktningarna och brandsynen utfördes av brandsinspektörerna inom de olika distrikten. Jag besökte laboratoriet, där en mängd olika prov av bl. a. byggnads- och elmateriel företogs. Man hävdade att varje byggnad i Moskva blir föremål för brandsyn en gång om året och de viktigare objekten två. Med tanke på att Moskva idag är en av världens största städer med 8 miljoner innevägnare, måste brandsyneverksamheten vara förenad med oerhört mycket arbete.

Det var alldeles uppenbart, att man fäste mycket stor vikt vid den förebyggande brandskyddsverksamheten. Mängden och kvalitén av propaganda mot brand i form av små och stora affischer, filmer och uppmaningar i radio och TV var direkt imponerande. Man lär enligt uppgift inte kunna gå på samma biograf mer än två dagar i följd utan att få se en brandskyddsfilm. Enligt rysk statistik lär också antalet bränder pr 1.000 invånare vara 70 % mindre i Moskva än i New York.

Alarmering.

Den ingående alarmeringen var ordnad distriktvis med brandskåp liknande våra bibrandskåp. Från dessa gick signal till televakten — som regel kvinnlig — som på en tavla avläste numret på den numererade klaff, som föll och markerade att skåpet utlösts. Samtidigt som signalen gick in till televakten, ljöd i skåpet en relativt skarp, ihållande signal, som torde avskräcka varje falsklarmare. De automatiska brandalarmanläggningarna var många till antalet inom distrikten och det verkade som om man närmast förlitade sig till rökdetektorerna.

Civilförsvår.

Överstelöjtnant Silberstein gav en utförlig redogörelse för brandkårens verksamhet under sista världskriget och närmast om tyskarnas belägring av staden. För sin insats vid detta tillfälle hade brandkåren tilldelats Leninorden, den högsta utmärkelse som utdelas i Sovjet. Staden hade utsatts för långvariga bombardemang såväl av flyg som artilleri med åtföljande områdesbränder. En i hög grad bidragande orsak till den framgångsrika brandbekämpning-

Glimtar från brandväsendet i Österrike

Av direktören Einar Lindbohm.

Vid ett besök i Österrike under förliden sommar begagnade jag tillfället att orientera mig något beträffande brandväsendets organisation och arbetssätt i dagens Österrike. Jag hade därvid förmånen att samarbeta med den välkände svenske brandmannen, kapten Curt Bergström, som samtidigt närmast som turist befann sig i Österrike men som med liv och lust förenade sig med mig i de brandskyddsstudier som det gavs tillfälle till. Eftersom vårt besök ägde rum under sensommaren, då där liksom i vårt land semesterledighet i stor utsträckning uttages, lyckades vi inte uppnå vissa av de kontakter med brandfolk, som vi påräknat. Då vi genomgått våra anteckningar över inhämtade erfarenheter har vi emellertid kunnat konstatera att de mesta och bästa upplysningarna lämnats oss av en viss Hauptmann Erich Aichinger i Villach. Denne har dels skaffat oss värdefull kontakt med ett flertal sagesmän på brandväsendets område, dels gjort en skriftlig sammanställning över brandväsendets nuvarande struktur som är mycket belysande.

Att Hauptmann Aichinger, som numera är pensionerad från sin militärtjänst, kan anses sakkunnig på ifrågavarande område sammanhänger med hans tidigare karriär. Under mellankrigsåren var han nämligen polisofficer, utbildad vid den österrikiska polisofficersakademien i Wien. Under andra världskriget blev brandväsendet under form av brandsläckningstrupp underställt polisväsendet och samordnat med luftskyddet. Under de sista krigsåren var Aichinger chef för luft- (och brand-) skyddet

en var enligt Silberstein de stora pumpverken om 500 m³, som transporterade vatten från Neva till brandområdena, som ofta lågo 2 km. från floden.

Museum.

Jag var även i tillfälle att bese brandmuseet i Moskva, som var synnerligen intressant med en mängd redskap från 17—18-hundratalet, utförliga redogörelser i bild från Napoleons brand av staden 1812 m. m.

i större delen av Kärnten med Villach som centralpunkt.

Efterföljande redogörelse är i utdrag en översättning av Aichingers till oss överlämnade anteckningar. Eftersom Österrike har en befolkning blott ett par procent mindre än Sveriges och ett näringsliv, som ej mycket avviker från vårt, synes uppgifter om det österrikiska samhällets brandförsvår och dess finansiering kunna för oss i Sverige vara av visst intresse inte minst i dessa dagar, då vår brandlagstiftning är föremål för revision. Och nu till Aichingers redogörelse.

Samhällsskick.

För att få en riktig uppfattning om hur brandförsvaret i Österrike är uppbyggt och funktionerar bör man till en början erinra sig vissa grundläggande fakta beträffande statskicket — författningen — och dess principer. Österrike är en förbundsrepublik med 7 miljoner invånare, omfattande 9 delstater, var och en med sin regering, med en "Landeshauptmann" och ämbetsmannakår, men med en för hela riket gemensam förbundsregering, som i vissa avseenden är högsta maktinstans. De tre huvudgrenar, som statsskicket omspanner — lagstiftning, rättsväsende och förvaltning — är i varje instans skilda från varandra från toppen och ned till delstaternas underavdelningar. Brandskyddet är en förvaltningsangelägenhet, som för sin del följer samma mönster. Inom var och en av de nio delstaterna finns en territoriell uppdelning i förvaltningsområden "Bezirk". Ett sådant kan vara en större stad eller ett konglomerat av mindre samhällen jämte landsbygd. Så är exempelvis delstaten Kärnten (ca 400.00 inv.) uppdelad på nio Bezirk, varav två utgöres av större städer, nämligen Klagenfurt-Stadt, resp. Villach-Stadt. Man återfinner sålunda tre instanser i förvaltningsmakten: Den III (högsta) utövas av förbundsregeringen, den II är delstatsregeringen och den I "Bezirkshauptmannschaft", här översatt med Bezirkstyrelsen. I nyssnämnda större stadskommuner finns dessutom dels en magistrat, dels en förbundspoliskammare (Bundes-Polizeibe-

hörde), vilka båda är myndigheter med viss beslutande- och bestraffningsrätt i förvaltningsfrågor. Vid tvister om brandskyddsåtgärder samt utredningar om större brandskador kommer deras skiftande befogenheter ofta till synes.

Brandsyn.

Brandsynväsendet (Feuerpolizei-Wesen) är huvudsakligen en delstatsangelägenhet. Delstatsdeputerade — der Landtag — stiftar hithörande lagar och delstatsregeringen med underordnade myndigheter sörjer för verkställigheten. För ändamålet har varje delstat sin brandlag anpassad efter dess speciella behov och traditioner och i sin tillämpning övervakad av delstatens "Feuerpolizei-Wesen". I stort sett återfinnes dock följande bestämmelser, som närmast är hämtade från förhållandena i Kärnten, i alla delstaternas brandlag.

Varje samhälle (by, stad) av viss minimistorlek (> 20 fastigheter) skall ha en egen brandordning. Varje nybygge i sådant samhälle blir föremål för brandsyn, utförd av en sakkunnig kommission, sorterande under kommunalordföranden (Bürgermeister) som äger tillse att gällande förordningar respekteras. I större städer (t. ex. Klagenfurt, Villach m. fl.) ingår i kommissionen en diplomingenjör tillhörande stadens byggnadsnämnd samt en representant för ortens brandväsende. I landskommuner för rättas nämnda brandsyn av byggnadsingenjören för Bezirket jämte ortens brandchef (eller hans ställföreträdare). För rena civilrisker förekommer efter nybyggnadssyn numera sällan periodiskt återkommande brandsyn, om icke brister misstänkes eller uppenbart ser sig tillkänna. Ifråga om industrier eller andra anläggningar med rörelse av olika slag sker brandsyn oftare allt efter riskens beskaffenhet.

Skorstenar i alla samhällen, stora eller små, måste *månatligen* sotas genom koncessionerad skorstensfejares försorg. Om behövt sker urbränning av skorsten i samförstånd med brandväsendet på platsen.

Askledare kontrolleras årligen av särskild expert.

Brandväsende.

Samhällena är förpliktigade att hålla ett brandväsende, sörja för alarmeringsanordningar och i vissa fall nattbevakning. Endast i de

fem största städerna i riket finnes yrkesbrandkår. I övrigt skall i varje samhälle med minst 50 fastigheter på frivillig väg brandkår organiseras. Kostnader för materiel m. m. bestrides av kommunen. De frivilliga brandkårerna, som på grund härav i tusental existerar i Österrike, bildas av lika många föreningar, vilkas medlemmar äger rätt att bära en av delstatsregeringen fastställd uniform. Antalet brandmän i hela riket uppgår till inemot 170.000.

Varje Ortsbrandkårsförening är självständig och väljer sina medlemmar. Dessa utse i sin ordning sin brandchef jämte andra funktionärer. I förvaltningsområdena, Bezirke, bildar Ortsbrandkårsföreningarna tillsammans ett "Bezirk-feuerwehrverband", med sin distriktsbrandkår. Chefen för denna — Bezirksfeuerwehrkommendant — liksom hans ställföreträdare väljes gemensamt av Ortsbrandcheferna i resp. Bezirk. Alla funktionärer såväl i befälsställning som meniga fr. o. m. distriktskårens och ned till samhällskårer av olika slag erhåller sålunda sina befattningar genom val som de frivilliga brandkårsorganisationerna själva ombesörjer utan inblandning av kommunala eller statliga myndigheter. Alla dessa mångtusentals befattningshavare utför sina uppdrag utan ersättning vare sig vid övning eller vid utryckning, det må gälla brand, olycksfall, översvämning, laviner eller andra katastrofer, som traditionellt omfattas av brandväsendets omsorger. Stundom är specialavdelningar uppsatta för mötande av lavinfara o. dyl. (Bergwacht). Det är en hederssak att utan vederlag komma sina medmänniskor till hjälp i nödens stund. Den som försyndar sig däremot blir offentlig brännmärkt. Även sådant brandbefäl av den frivilliga kategorin, som på ämbetets vägnar deltagit i brandsyn o. dyl., åtnjuter härför ingen ersättning.

År det däremot fråga om de fåtaliga yrkesbrandkårernas personal utgår självfallet avlöning. Detsamma gäller den s. k. "Landesfeuerwehrkommendant" med ställföreträdare som inom varje delstat är regeringens tillsyningsman på brandväsendets område. Ofta är han även chef för brandskolan inom resp. delstat. Brandskolornas lärarkrafter åtnjuter i regel även ersättning för sina tjänster. I allmänhet bedrivs utbildningen här året runt, varom mera nedan.

Befålet på en brandplats utövas som regel av resp. Ortsbrandchef även om flera frivilliga

brandkärer bli engagerade i släckningsarbetet. Vid mera omfattande bränder, då distriktsbrandkårens ingripande påfordras, tar emellertid distriktsbrandkommandanten befälet över hela den engagerade brandkårsstyrkan.

Brandkärerna kan när som helst då så erfordras beordras till tjänst för räddningsaktioner av olika slag såsom översvämningar, lavinolyckor, ras o. s. v., fortfarande utan att ekonomisk ersättning ifrågakommer. Distriktskommandanten kan beordra brandkårspersonal från distriktets olika kårer till arbete inom vilken ort som helst, där behov av hjälp föreligger. På samma sätt kan delstatsregeringen koncentrera räddningsstyrkor från hela delstaten till varje landsdel. Alla dessa aktioner sker utan löneersättning till deltagarna. Bensinkostnader o. dyl. tillerkännes möjligen resp. kårer.

I orter, där österrikiska Röda Korset har specialavdelningar, bestrider dessa i första hand räddningstjänst av icke brandskyddskaraktär och avlastar sålunda brandkårsföreningarna från hithörande mödor. Även Röda Korset arbetar kostnadsfritt.

Låt oss för att konkret exemplifiera brandväsendets organisation i en mindre stad välja den av tusentals svenska turister besökta badorten Velden, kallad Österrikes Nizza och belägen vid Wörthersee i Kärnten.

Där finns ingen Branddirektor (= yrkesbrandchef) utan en Feuerwehrrauptmann (= brandchef), som i själva verket för närvarande är skorstensfejarmästare till professionen. Han är vederbörligen vald till ämbetet av medlemmarna i Veldens brandkårsförening.

Brandsyn i Velden verkställes av en brandsynenämnd, i vilken ingår en byggnadsingenjör från Bezirket, vars huvudort är Villach (20 km från Velden) tillsammans med Veldens brandchef eller en dennes ställföreträdare. Vanligen brukar till brandsynen också kallas ortens skorstensfejare, om ej som i Velden det föreligger en dubblering i brandchefsbefattningen. Principen om förbud mot ersättning för förrättningar upprätthålles strängt. Det skulle betraktas som äreröricht vare sig att begära ersättning eller att erbjuda sådan. Efter mera krävande brandsläckning kan det förekomma att brandmännen förfriskas med ett fat öl med "tilltugg" i närmast brandplatsen beläget näringsställe. Försäkringsbolagen har t. o. m. ordnat en särskild tilläggsförsäkring i

brandpoliserna för den som så önskar, varigenom förplägnad till släckningsmanskapet garanteras mot en ringa premiesats. Denna anordning gäller givetvis icke enbart i Velden utan inom hela riket. Vi lämnar alltså nu Velden och återgår till förhållandena i allmänhet.

Åtgärder efter brand.

Efter en eldsvåda ingriper genast en s. k. brandkommission med uppgift att utröna brandorsaken. I denna kommission ingår orspolischefen, brandchefen och ortens skorstensfejarmästare. Det är mycket ovanligt att i de tysktalande delarna av Österrike mordbrand i förvärvssyfte kan konstateras. Pyromaner och en eller annan flyktning från gränstrakterna mot Jugoslavien har däremot stundom ertappats som brandanstiftare. Mordbrand är enligt folkmeningen nära nog det skymfligaste brott som tänkas kan. En anstiftare därav är för hela sin livstid utstött ur sina medmänniskors krets. Straffsatserna är enligt lag lika stränga som vid mord och alla hithörande mål handlägges vid jurydomstol.

Som av det föregående torde ha framgått har polisen (på landsbygden gendarmeriet) icke med brandsynväsendet att göra men är representerad i brandkommissionen efter eldsvåda.

I det föregående har ifråga om brandväsendet och vad därtill hör uppoffringsviljan och ersättningsfriheten hos befättningshavare i alla grader särskilt betonats. Till undvikande av missuppfattning må därför framhållas att samma anda av frivillig pliktuppfyllelse till samhällets gagn sträcker sig över snart sagt hela det borgerliga livet. Varje samhälle, hur litet som helst (en by, en socken) har en "Bürgermeister" som för enkelhets skull här översättes med det något pompösare borgmästare. Denne väljes i den aktuella orten genom ortens kommunalfullmäktige och dessa i sin ordning genom direkta val av samhällets röstberättigade invånare. Borgmästaren liksom de övriga kommunala förtroendemännen åtnjuter lika litet som brandchef och brandmän något arvode för sina tjänster utan endast i förekommande fall ersättning för direkta transportkostnader o. dyl. Inom hela det österrikiska samhällslivet förhärskar principen: tjänsten för landsmännen är en hederssak och en ära som man ej kan ta betalt för, man må sedan ha blivit vald till borgmästare eller brandchef.

Frågesport i förebyggande brandskydd.

Sätt kryss i aktuell ruta, jämför se'n!

1. Får oljekamin uppställas i garage för uppvärmning av detta?	Ja ☐
	Nej ☐
2. Är det tillåtet med strålningskamin i garage för 1 bil?	Ja ☐
	Nej ☐
i garage för 3 bilar?	Ja ☐
	Nej ☐
3. Får man uppvärma sprutrum med där uppställd varmluftspanna?	Ja ☐
	Nej ☐
4. Finns det bestämmelser för förvaring av eldfarlig olja av tredje klass?	Ja ☐
	Nej ☐

Svar på frågorna ovan återfinnes i "Offentliga Brandskyddsföreskrifter", andra upplagan på sidorna: 1: 34; 2: 56, 57; 3: 41; 4: 302—311.

I boken, som utgör en "lathund", finns praktiskt taget alla bestämmelser, som gäller det förebyggande brandskyddet för "normala" fall, samlade.

Priset för boken är f. n. 42 — kronor, komplett t. o. m. 1958. Utbytbara kompletteringssidor utkomma efter hand och tillställas tidigare köpare.

Rekvision av boken genom:

Svenska Brandkårernas Riksförbund, Jakobsgatan 14, Stockholm.

Använd nedanstående blankett!

Rekvision

Härmed rekvireras ett exemplar av Offentliga Brandskyddsföreskrifter att mot postförskott sändas till:

.....
Namn

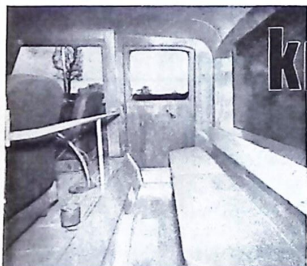
.....
Titel

.....
Gatuadress (motsv.)

.....
Postadress

Brandmännens säkerhet kräver stålkaross!

Bekvämt och skyddat utrymme för 6 eller 8 brandmän inkl. föraren. All inredning i högsta klass. Karla brandbil med stålkaross blir en investering som väl betalar sig.

Lika självklart, som att en järnvägsvagn för personbefordran skall tillverkas i stål för passagerarnas säkerhet, är det att även en brandbil skall vara byggd med stålkaross med tanke på brandmännens säkerhet! Göteborgs Brandkår fordrade stålkaross på sina nya brandbilar för uppnående av maximal säkerhet. Även Ni bör fordra maximal säkerhet på ett fordon avsett för snabba utryckningar. Begär närmare upplysningar från Karlaverken om brandbilar med stålkaross. Ny modern utformning. Utomordentlig sikt för föraren. Bygges å det nya snabba Volvo-chassiet utrustat med 120 hk motor.

*Ring Kungsbacka 0300/115 50 och begär
offert och närmare upplysningar!*

AB KARLA VERKEN

KUNGSBACKA • TEL. 115 50 VAXEL

OBS! Plastjalusi baktill. Inga dörrar som är i vägen och kan skadas när slangarna drages ut.

Utbildning.

Ytterligare några ord om den i varje delstat organiserade brandskolan. För Kärntens vidkommande är den förlagd till huvudstaden Klagenfurt. Den har intet med utbildning av yrkesbrandkärorna att göra utan avser endast det frivilliga brandväsendet i dess olika former. Det är en ganska omfattande, modern anläggning med ett flertal byggnader grupperade kring en rymlig övningspark. Redskapshall med utryckningsfordon och pumpar, reparationsverkstäder och andra byggnader för praktiska övningar återfinnes vid sidan av logementslokaler för förläggning och utspisning samt rymliga föreläsnings- och expeditonsavdelningar.

Varje medlem av en frivillig brandkår är förpliktigad att i allmänhet inom ett års anställning genomgå en veckolång utbildning vid brandskolan. Befordras han till förman eller högre tjänst har han att ytterligare infinna sig för kompletterande kurs. Skolan tillhandahåller fri kost och logi men ingen avlöning. Förutom ordsbrandkärorna är även industribrandkärorna berättigade och i vissa fall förpliktigade att sända sina mannar till brandskolan för utbildning. Inom Kärnten finnes ca 40 storindustrier med egna frivilliga brandkårer. Av dessa är hälften — på grund av sin national-ekonomiska betydelse — ålagda att vidmakthålla en viss minimistandard och utnyttja brandskolans utbildningsmöjligheter.

Liksom i Sverige före 1944 saknas någon för Österrikes yrkesbrandkårer anordnad brandskola. Yrkesbrandbefälets rekrytering och

utbildning är således närmast en de fem yrkeskärernas ensak. Att Wiens brandväsende, som ju är av världsmått, närmast utgör plantskolan för den egna såväl som övriga yrkeskärers förkovran säger sig självt.

Så långt Hauptmann Aichinger.

Vad som härövan redovisats är ett koncentrat av det genom lagstiftning reglerade kommunala brandväsendet inom Österrike. Vid sidan härav existerar en mycket betydelsefull brandförsvartillgång i form av "Österreichischer Bundes-Feuerwehrverband", d. v. s. ett motstycke till våra båda frivilliga riksorganisationer, Brandkärernas Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen. Skillnaden är emellertid dels att deras österrikiska motsvarighet inom samma ram tillgodoser *både* det släckande brandväsendet *och* det förebyggande brandskyddet, dels att denna organisation i mycket hög grad åtnjuter statsmakternas bevägenhet och understöd, så att man nära nog härvidlag kan tala om en halvstatlig verksamhet. Att märka är vidare att det österrikiska riksförbundet har underavdelningar i var och en av de nio delstaterna. Ett närmare studium av hithörande egenheter i österrikiskt brandförsvaret vore värt att göras från svensk sida.

FATALT.

— Jag har verkligen otur... i går köpte jag en kostym med två par byxor och i morse brände jag hål i kavajen.

En befattning som

Brandförman - Verkstadsförman

vid Uddevalla brandkår ledigförklaras härmed för tillträde snarast möjligt.

Lön enligt lönegrad A 12, orsgrupp 3. Beklädnad enligt fastställd beklädnadsplan. Pensionsavgifterna betalas av staden. Sökande, som önskar inplacering i högre löneklass än begynnelselönen, skall anmäla detta i ansökan. Kompetensfordringar som brandförman enligt föreskrifterna i brandstadgan. Sökande som även kan förete intyg om nöjaktigt kompetens som bilreparatör äger ev. företräde.

Befattningshavaren är skyldig underkasta sig gällande instruktioner och tjänstgöringsreglemente samt ändringar däri, som kunna komma att beslutas.

Till brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av åldersbetyg, meritförteckning och övriga handlingar som sökanden önskar åberopa skall vara brandchefen tillhanda senast den 1 april 1959.

Läkarintryg insändes först efter anfordran.

Uddevalla den 12 februari 1959.

Brandstyrelsen.

Vårdslöshet i trafik

Et nytt mål om vårdslöshet i trafik — denna gång i samband med ambulanskörning i en stad i södra Sverige — har avgjorts av vederbörande under rätt.

Utgångsläget var följande:

Den 30 oktober 1957 omkring klockan 19.00 förde en brandman under uttryckning en ambulansbil. Efter omkörning av en personbil kom ambulansbilen i sladdning, kasade in på andra sidan av vägbanan och kolliderade där med våldsamt kraft med en mötande personbil. I denna bil färdades en person som passagerare. Denne dödades och båda bilförarna skadades svårt, varjämte bilarna kraftigt ramponerades. Brandmannen ansågs av åklagaren ha brustit i varsamhet och därigenom vållat en persons död genom att i det dåliga väglaget — på regnhal vägbana — hålla för hög hastighet och genom att vid och efter omkörning icke manövrera ambulansen rätt. — Brandmannen bestred åtal.

Körbanan, som är belagd med betong och åtta meter bred, är vid olycksplatsen rak på en avsevärd sträcka. Vid tillfället var det mörkt och disigt. Vägbanan var våt på grund av regn. Brandmannen hade såsom ambulansförare gjort cirka 300 utryckningar, därav minst halva antalet med den aktuella bilen, som därvid icke givit anledning till anmärkning.

I det aktuella fallet hade det gällt en trafikolycka vid en huvudled och då brandmannen icke fått tilläggelse att utryckningen ej var av brådsakande natur förutsatte han att fallet var allvarligt och att det gällde att så snabbt som möjligt komma till olycksplatsen. Han körde därför under utryckning med sirener och rött ljus påkopplade och med en hastighet av 70—80 kilometer i timmen. I en kurva belagd med gaten märkte han att det var halt. Efter att ha saktat ner hastigheten i kurvan ökade han åter farten till 70—80 kilometer och hann upp en personbil, som fördes med betydligt lägre hastighet. Brandmannen beslöt att köra om den. Han lade samtidigt märke till två från motsatt håll kommande bilar, vilka emellertid voro på så långt avstånd, att han fann omkörningen fullständig riskfri. Han passerade därför personbilen utan att öka hastigheten. Sedan han fullbordat omkörningen och åter rätat upp ambulansen "slog bakändan plötsligt ut åt

höger". Han sökte omedelbart parera sladdningen; han minns icke hur han manövrerade, eftersom det var rena reflexrörelser, men han erinrade sig att han, då han förstod att han icke skulle kunna återvinna herraväldet över vagnen, sökte köra av vägen på dess östra sida. Därvid tog emellertid kantstenen emot och ambulansen svängde runt. Han hade ej något minne av vad som sedan hände. Fyra vittnen, som hördes i målet, bekräftade i huvudsak de uppgifter som lämnats av den åtalade brandmannen.

Vidare hördes en tjänsteman vid bilinspektionen, som efter olyckan besiktigade ambulansens gummidäck. Denne uppgav, att vänstra bakdäcket var så förslitet, att det icke skulle ha godkänts av en bilbesiktningsman, att högra bakdäcket var i något bättre skick men att det troligen icke skulle ha godkänts för utryckningsfordon eller fordon i yrkesmässig persontrafik samt att bakdäck med "ordentliga" mönster i förevarande fall troligen skulle ha bidragit till att minska sladdningen eller till och med kunnat hindra dess uppkomst.

Domstolen ansåg icke att den hastighet varmed brandmannen färdats i och för sig varit alltför hög med hänsyn till väg- och trafikförhållandena. Av de berättelser, som avgivits av de i målet hörda åsyna vittnena, hade emellertid framgått att brandmannen i samband med omkörning fört ambulansen på sådant sätt att han förlorat herraväldet över densamma och kommit in på västra vägkanten, därvid den mötande, som förts intill sin vänstra väggkant, påkörts. Brandmannen hade därigenom — även om däcksutrustningens bristfälligheter kunnat medverka till olyckan — gjort sig förfallen till ansvar för vårdslöshet i trafik.

Brandmanne fick jämväl anses som vållande till en persons död, men domstolen fann — särskilt med hänsyn till att bristfälligheterna i däcksutrustningen kunde ha bidragit till olyckan — att omständigheterna fick anses som mildrande.

Brandmannen dömdes enligt 1 § första stycket trafikbrottslagen samt 14 kap 9 § och 4 kap 1 och 2 §§ strafflagen för vårdslöshet i trafik och vållande till annans död att till Kronan böta fyrtyo dagsböter å åtta kronor. Domen har sedermera överklagats av brandmannen.

Stig G. Holmberg.

Lögn-detektor i brandkårens tjänst

Hur uppstod branden? Det är en fråga som är aktuell efter alla eldsvådor och en fråga som det ur flera synpunkter är viktigt att få ett svar på.

Det är i Sverige polisens uppgift att verkställa brandorsaksutredningar. Brandkårens medverkan vid dessa utredningar inskränker sig vanligtvis till några upplysningar om brandens förlopp, speciella iakttagelser o. d. I många städer i USA sköter däremot brandkåren helt dessa utredningar. Så är exempelvis fallet i Minneapolis, en stad med 600.000 invånare.

Fyra utredningsmän ingår i den "Arson Bureau", mordbrandsbyrå, som är en underavdelning till brandkårens förebyggande avdelning. De är brandbefäl, som specialutbildats och som uteslutande ägnar sig åt brandorsaksutredningar. De har jourtjänst som övrig brandpersonal och befinner sig å tjänstgöringsnätter på en av brandstationerna i staden, från vilken de utrycker vid bränder. Varje år gör de således tillsammans omkring 800 utryckningar och de uppdagar ungefär 50 mordbränder och misstänkta eldsvådor årligen.

Brandutredarna har en fin utrustning till sitt förfogande, i vilken bland annat ingår en s. k. lögn-detektor. Det är en apparat med vilken de kan ta reda på om en misstänkt person talar sanning eller ej. Utredningsmännen kan emellertid inte tvinga någon till ett sådant prov, men i de allra flesta fall är de misstänkta villiga att genomgå prov. Om de nekar, är det givetvis ett tecken på att de inte har rent samvete.

Det har förekommit att misstänkta erkänt

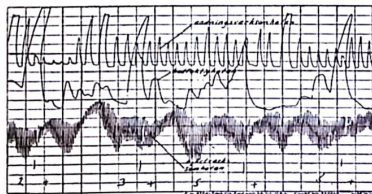

Bild 1. På ett registerpapper tecknar lögn-detektorn reaktionen hos den förhörde.

mordbrand då de fått reda på att utredningsmännen har en apparat, med vilken de kan utrona om en person talar sanning eller ej. Så var exempelvis fallet med en sjuttonåring, som var misstänkt för att ha anlagt flera garagebränder. Pojken nekade till en början. Han påstod sig inte ha något med bränderna att göra och inga verkliga bevis fanns på att han var skyldig. Utredningsmännen tog pojken till fadern och till församlingsprästen och inför dem nekade han till att ha anlagt någon brand. Man släppte emellertid inte tanken på att pojken anlagt bränderna, utan man bad honom komma upp på byrån.

När han anlände, meddelade utredningsmännen, att man nu helt ville rentvå honom och att det skulle ske med ett prov i lögn-detektorn. Han skulle få ett intyg att han inte hade något med eldsvådorna att göra efter det apparaten visat att han talat sanning, ett intyg han skulle visa sin pappa och församlingsprästen.

Pojken förstod nu att lögn-detektorn skulle avslöja honom. Innan provet började föll han till föga och erkände, att han anlagt sammanlagt tjugo bränder i staden.

Kan man nu lita på lögn-detektorn och de resultat den kommer till? Utredningsmännen

Bild 2. "En misstänkt mordbrännare", d. v. s. författaren, i förhör med lögn-detektor. På höger överarm finns en anslutning för kontroll av hjärtverksamheten, på bröstet för kontroll av andningen samt på vänster långfinger för kontroll av hudens fuktighet.

Ladugårdsbrand vintertid

Fredagen den 28 februari 1958 strax före klockan 11.00 hörde ägaren till gården Ålabäck i Rödeby en serie skarpa smällar. Han trodde först att det var jägare, som han anmodat försöka utrota en del vildkaniner, vilka på grund av de senaste dagarnas ymniga snöfall blivit allt för närgångna mot fruktträdens stammar. Men när han några minuter därefter observerade stark rökutveckling från ladugårdsbyggnaden, insåg han sitt fatala misstag. Elden var lös, och den förmodade skottlösningen härledde sig från ladugårdstaket exploderande eternitplattor.

Rödeby brandkår larmades via brand-ac i Karlskrona klockan 10.58, och fyra minuter senare hördes utryckningsfordonens signalhorn som en bekräftelse på att hjälpen var på väg. Så tystnade plötsligt dessa signaler, och oron stegrades hos gårdsfolket, som nu var i färd med att ur den brinnande byggnaden söka räd- da den värdefulla djurbesättningen, ett 30-tal gödsvin och högdräktiga modersuggor.

Vad hade då hänt med brandkåren, som endast hade 3 km körväg?

I utryckningsstyrkan ingick en tankbil (800 lit. vatten) med vice brandchefen + sex man samt en redskapsbil med medeltung släpspruta och fem mans besättning. På den smala, kroki-

ga och ishala vägen mötte brandstyrkan i en uppförsbacke en skåpbil, som helt blockerade körbanan mellan snövallarna. Med handkraft måste denna vagn flyttas c:a 200 meter till ett grindhål, innan brandbilarna kunde fortsätta.

På det främsta av dessa fordon konstaterade man med tillfredsställelse strax därefter, att uppfarten till den brinnande gården tycktes vara renskottad från snö. Men glädjen blev

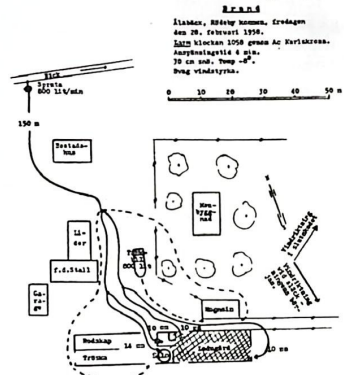

Bild 1.

själva anser att den är hundra procentig. Den kan emellertid inte användas på personer som lider av astma eller hjärtsjukdom eller personer som är sinnessjuka.

Den som förhörs kan själv sabotera förhöret genom att inte sitta stilla, stundtals hålla andan e. d. Ett sådant sabotage syns tydligt på resultatet och tolkas givetvis som att den misstänkte vill ha ett annat resultat än det detektorn normalt skulle ge — ett bevis för ett dåligt samvete.

Under ett förhör registrerar lögnedetektorn andningsverksamheten, hjärtverksamheten och hudfuktigheten i form av kurvor på en papperremsa. Om ingenting oroar den som testas, blir kurvorna förhållandevis jämna. Blir den testade emellertid upprörd eller oroad ger en eller flera av kurvorna utslag. Då ett svar på

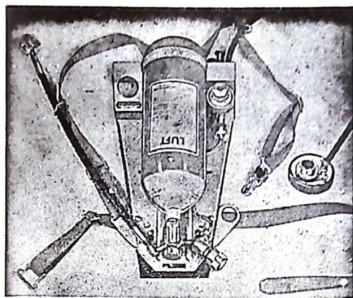
förhørsledarens frågor är osanning, markeras detta genom utslag på alla tre kurvorna samtidigt. För att man skall vara säker på utslaget för en viss fråga gives frågan vid tre olika tillfällen under förhöret. För man samma utslag varje gång frågan gives, är man säker på att det är tillförlitligt.

Även om man nu helt litat på lögnedetektorn, så betyder inte det att man kan slopa det vanliga utredningsarbetet. Detektorn har endast till uppgift att kontrollera sanningshalten i de svar som misstänkta lämnat vid förhör. Detektorn underlättar emellertid avsevärt utredarnas arbete i många fall.

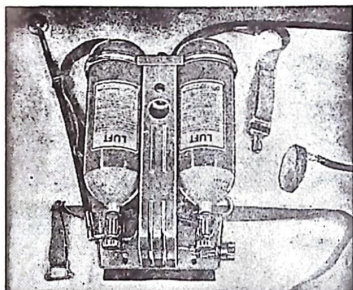
De amerikanska domstolarna tar ingen hänsyn till de resultat, som lögnedetektorn visar. Resultaten nämns för övrigt inte ens i utredningsmännens rapporter.

Sune Lardner.

AGA DIVATOR *Universal*

AGA DIVATOR Universal I, typ ME-1715, med manometern synlig för bäraren samt plats för en 5- eller 7-liters behållare.

AGA DIVATOR Universal II, typ ME-1726, med manometern synlig för bäraren samt plats för två 5- eller 7-liters behållare.

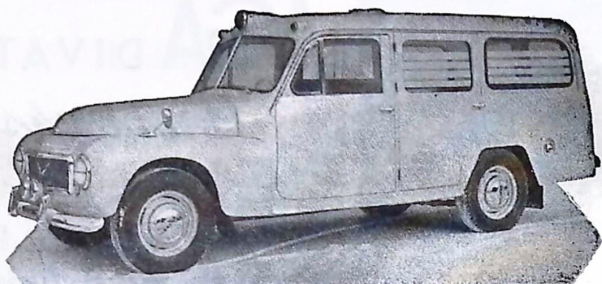
Extralufsst aggregat, typ ME-1730, för tillförsel av luft från ytan.

Andningsapparat för tryckluft vid dykning både i rök och i vatten

- *Lägsta andningsmotstånd även vid hårt arbete*
- *Enkel och driftsäker*
- *Lätt och bekväm*
- *Reservluftventil för återtag och uppstigning*
- *Anslutning av luftbehållare utan mutternyckel*
- *Snabbkoppling för extraluft och flytväst*

AGA
SVENSKA AB GASACCUMULATOR

Avd. 7, Stockholm-Lidingö
Tel. 65 25 20, 65 25 40 (riks)

Ambulansvagn i stålkonstruktion på Volvo PV 445

Vi bygger ambulanser, brandvagnar, räddningsbilar etc. av varierande typer på alla därtill lämpade chassier.

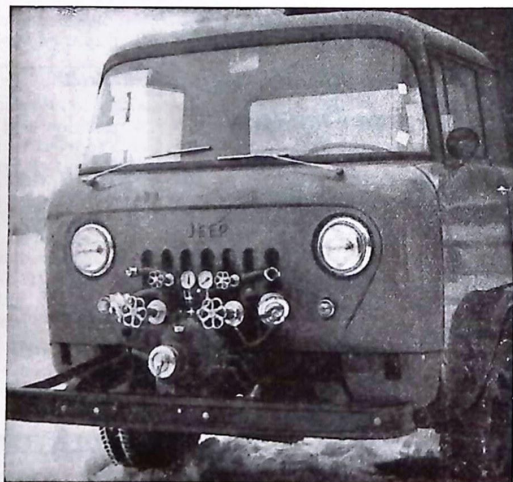
Stål- eller träkonstruktion.

GRANTORPETS FABRIKS AB

VÄSTERVIK

Tel. 133 50

FRONTPUMPAR

för upp till 2600
lit/min vid 9 kg/cm²

Med avgasevakue-
ring, oljekylning och
synkroniserad kopp-
ling till motorn.

Kort leveranstid.

**WILH. RUBERGS
Fabriks-Aktiebolag**

LÅNGBRO

Tel. Kristianstad

101 74 och 101 78

Bild 2.

Bild 4.

kort, ty efter 50 meter visade det sig i en kurva, att röjningsarbetet ännu icke avslutats, och hundratal meter för fordon oframkomlig väg återstod till brandplatsen. Bilförarna med ett par man till hjälp beordrades att på en annan, längre väg söka sig fram till brandplatsen, medan befälhavaren jämte huvuddelen av brandmännen till fots tog sig fram till gården, där ladugårdens östra del nu var övertänd.

Här inriktade man sig nu främst på att få ut återstoden av de uppskrämda och därför svårhanterliga 200-kilos modersuggorna och gödsvinen. Detta lyckades med undantag för två djur, vilka måste lämnas åt sitt öde. Medan djurräddningen pågick inträffade brandchefen på platsen (han hade vid larvet befunnit sig i annan del av kommunen), och samtidigt körde tankbilen in på gårdsplanen efter en besvärlig omväg på ett par kilometer.

Brandchefen lät insätta en smalslangsledning från denna vagn till skydd av en 4 meter norr om ladugården belägen magasinbyggnad (Bild 1). Samtidigt placerades släpsprutan vid en 150 meter från brandplatsen förfärdande mindre bäck. Denna uppdämdes med stora is-

Bild 3.

block och snö. En 63 mm stamledning från sprutan grenades tre gånger, och insattes en 14 och två 10 mm strålar för att "klippa av" den brinnande byggnaden i anslutning till en invändig betongsilo (Bild 2). En 10 mm stråle insattes för ytterligare skydd av det förstnämnda magasinet och dämpande av lågorna från ladugårdens östra del, där taket börjat störta in (Bild 3).

När det visade sig att vattentillrinningen i bäcken medgav detta, insattes ytterligare två smalslangsledningar för att snabbare få branden under kontroll. Detta var så mycket mera önskvärt, som vindriktningen alltmera tenderade att kantra så att manbyggnaden hamnade i farozonen. Sedan de brinnande väggarna "tip-pats inåt", kunde spridningsrisken anses överständer, och eftersläckningen vidtog.

En starkt bidragande orsak till den lyckade begränsningsaktionen var utan tvekan det förhållandet, att när byggnaden för något år sedan försägs med eternittak alla rester av det gamla spåntaket avlägsnades. Det brännbara i takkonstruktionen utgjordes sålunda endast av takstolarna och de långsgående åsarna, vilka voro åtkomliga för vattenbegjutning från markplanet i den del av byggnaden, där angreppet insattes (Bild 4).

Förseningen under framkörningen ger en god påminnelse om behovet av god tillgång på mötesplatser vid plogning av vintervägar samt röjning av för motorfordon körbara förbindelser mellan gårdarna och de allmänna trafiklederna. Helst böra därvid vändplatser ordnas utanför den egentliga gårdsplanen, vilken ofta är trång nog ändå när fråga är om undanförel av kreaturen i samband med ladugårdsbrand.

Ackelejan.

Brandförsvarsmål i Regeringsrätten 1956

10. (Dnr 166/1956 Inr.-dep.)

Ang. höjning av sötningstaxa.

Länsstyrelsen i Västerbottens län fastställde den 10/7 1953 en av kommunalfullmäktige i Norsjö kommun den 24/5 1952 antagen sötningstaxa för kommunen med undantag för Norsjö och Bastuträsk municipalsamhällen. Vid sammanträde den 11/7 1955 beslöt kommunalfullmäktige, att de i taxan angivna beloppen skulle, räknat fr. o. m. den 1/1 1955, höjas med 6 %. Sedan beslutet underställts länsstyrelsens prövning, fann länsstyrelsen, resolution den 26/9 1955, skäligen fastställa underställda beslutet att gälla fr. o. m. den 1/10 1955. I besvaren yrkade C. A. Hällgren att Kungl. Maj:t måtte, med undanröjande av länsstyrelsens resolution, fastställa fullmäktiges beslut om taxehöjning fr. o. m. den 1/1 1955. Regeringsrätten (regeringsråden Järnerup, Nevrell och Holmgren) hemställde att, enär hinder för fastställelse av underställda beslutet i oförändrat skick icke kunde anses föreligga, Kungl. Maj:t måtte finna skäligen att med undanröjande av överklagade resolutionen visa målet åter till länsstyrelsen för ny behandling. Regeringsrådet Quensel: Jag finner regeringsrätten böra hemställa att, enär länsstyrelsens vägran att fastställa kommunalfullmäktiges beslut må överklagas endast av kommunen och följaktligen frågan, huruvida länsstyrelsen ägt fog för att vägra fastställa beslutet i vad det angår tiden januari—september 1955, icke må av Kungl. Maj:t på talan av klaganden upptagas till prövning samt klaganden icke kan antagas med besvären avse överklagade resolutionens undanröjande på annan grund än den av klaganden åberopade, Kungl. Maj:t måtte lämna besvären utan vidare avseende. — Vid målets föredragning inför Kungl. Maj:t i statsrådet den 16/11 1956 beslöts i enlighet med regeringsrättens hemställan.

11. (Dnr 156/1956 Kom.-dep.)

Ang. föreläggande att borttaga vindsinredning m. m.

Av handlingarna i målet framgick, att H. Feldt var ägare av en å tomt nr 6 i kv. 111 Bågen i Örebro uppförd 2-vånings bostadsbyggnad samt att enligt den 22/10 1927 fastställd stadsplan byggnadens vind fick inredas till 1/3. Sedan byggnadsnämnden i staden den 22/10 1951 meddelat klaganden byggnadslov för inredande av bostadsrum med tambur och w. c. å nämnda vind, anhöll klaganden i en den 5/11 1952 dagtecknad ansökan att nämnden måtte medgiva, att vindsinredningen utökades med 1 kök. I ytterliga över framställningen meddelade stadsarkitekten att klaganden, med frångående av de fastställda ritningarna, redan inrett 1 kök i anslutning till rummet, varigenom större del än 1/3 av vindsytan blivit inredd. Stadsarkitekten anförde vidare följande: Av ritningarna framgick, att bostadsrummet upptog en yta av blott omkring 15 kv.m., varför lägenheten icke uppfyllde författningsliga krav. Visserligen kunde rummets yta ökas med c:a 3 kv.m. genom borttagande av en längs hela dess ena kortsida löpande garderob, men på grund av förstrets placering skulle därigenom rummets dagsljusförhållanden ytterligare försämrats. Till följd av angivna avvikelser från

stadsplanen och byggnadsstadgan kunde det begärda byggnadslovet icke medgivas. Vid sammanträde den 10/11 1952 beslöt byggnadsnämnden på av stadsarkitekten anförda skäl avslå klagandens ansökning, och beslöt nämnden tillika förelägga klaganden såsom fastighetsägare vid vite av 500 kr, att senast den 1/1 1953 hava borttagit olovligen anbragt inredning. Länsstyrelsen i Örebro län, där klaganden anförde besvär över byggnadsnämndens beslut under hemställan, att länsstyrelsen med upphävande av beslutet måtte meddela dispens för bibehållande av ifrågakarande inredning, utslag den 18/3 1954, fann icke skäl vidtaga annan åtgärd i avseende å byggnadsnämndens beslut, än att den tid, inom vilken klaganden skulle vid i beslutet angivet vite hava ställt sig till efterrättelse föreläggandet om borttagande av den olovligen utförda inredningen, bestämdes till den 1/10 1954. Regeringsrätten: Av handlingarna i målet framgår, att hinder icke möter att utöka bostadsrummets golvyta till överensstämmelse med vad som stadgas i 61 § 2 mom. byggnadsstadgan. Såsom byggnadsstyrelsen anför i sitt utlåtande synes jämväl möjlighet föreligga att åstadkomma bättre dagerbelysning i rummet. Då det på grund härav bör ankomma å byggnadsnämnden att — efter det tillfälle beretts klaganden att inkomma med de förslag i frågan, vartill han må finna fog — på nytt pröva huruvida nämnden — med tillämpningen av bl. a. 170 § 2 mom. byggnadsstadgan — bör medgiva lov till vindsinredningens bibehållande, finner regeringsrätten skäligen att med undanröjande av myndigheternas beslut visa målet åter till byggnadsnämnden för ny behandling.

12. (Dnr 186/1956 Kom.-dep.)

Ang. föreläggande att borttaga byggnader.

Vid sammanträde den 3/9 1952 beslöt byggnadsnämnden i Boden att lämna Aktiebolaget Bodens Bränsle- & Materialaffär tillfälligt byggnadslov under 2 år, räknat från den 1/10 1952, för "skyddsbyggnad av enklaste beskaffenhet" över en hyvelmaskin och en klyvsåg å bolaget tillhöriga stadsågan nr 472 i staden. Sedan till byggnadsnämnden anmälts, att bolaget utöver nyssnämnda byggnad å sagda stadsåga uppfört 2 flygelbyggnader, avsedda som upplagsplats för hyvlat virke, samt 1 spånhus, beslöt byggnadsnämnden vid sammanträde den 4/11 1952 ålägga bolaget vid vite av 5.000 kr, att senast den 1/1 1953 hava borttagit nu ifrågakarande utan byggnadslov uppförda byggnader. Länsstyrelsen i Norrbottens län, där klaganden anförde besvär över sistnämnda beslut under yrkande att detsamma måtte undanröjas, utslag den 23/7 1953, fann, enär byggnadsnämndens beslut vore lagligen grundat, icke skäl göra annan ändring i sagda beslut än att den dag, före vilken föreläggandet skulle vara fullgjort, bestämdes till den 1/1 1954. Regeringsrätten fann ej skäl göra annan ändring i länsstyrelsens utslag än att den tid, före vilken föreläggandet vid stadgat äventyr skulle vara fullgjort, bestämdes till den 1/1 1957.

Stig G. Holmberg.

NYTT FRÅN BYGGNADSTYRELSEN

m. fl.

Användande av trä såsom byggnads- och beklädnadsmaterial, särskilt betr. samlingslokaler.

I skrivelse till byggnadsstyrelsen har arkitekterna N. E. Eriksson, G. Hoving, S. Lewerentz och H. Zimdal framhållit att ett motsatsförhållande uppkommit mellan företrädare för brandskyddet och projekterande arkitekter genom alltmåra skärpta bestämmelser för brandskydd och deras tillämpning. Särskilt skulle detta gälla beträffande användning av trä i samband med offentliga samlingsalor och därtill hörande kommunikationsutrymmen.

Byggnadsstyrelsen, som i ärendet inhämtat yttrande från Statens brandinspektion, meddelar, att bestämmelser rörande byggnaders utförande ur brandskyddssynpunkt återfinnes främst i 64 och 65 §§ byggnadsstadgan. I biografförordningen återfinnes brandskyddsbestämmelser, som är tillämpliga för vissa samlingslokaler. Dessa bestämmelser har ej skärpts under de senaste åren. Bestämmelserna är i en del avseenden tämligen knapphändig formulering.

En av de frågor som tagits upp till behandling i samband med revidering av styrelsens tillämpningsföreskrifter är frågan om hastig övertändning hos ytskikt av vägg- och takbeklädnader. I samråd med statens provningsanstalt och statens brandinspektion har styrelsen sökt komma fram till en objektiv metod för klarläggandet av denna egenskap hos olika material. Resultatet av de utförda provningarna kommer att publiceras i provningsanstaltens meddelande nr 123 "Flamspridning hos ytbeklädnadsmaterial".

Styrelsen erinrar om att erfarenheten visar, att mot brandskyddat trä som byggnads- och beklädnads-

material i offentliga lokaler kan vara synnerligen riskabelt. Det är således icke ovanligt att en brand, som uppstår i ett mindre biutrymme, får en mycket snabb och överraskande spridning till en större angränsande lokal. Har denna senare väggar och tak av eller beklädda med oskyddat trä, blir övertändningen av den större lokalen i det närmaste explosionsartad på grund av de från trämaterialiet i stora mängder genererade gaserna. De angivna förhållandena gäller självfallet också viktiga kommunikationsutrymmen såsom foyer, kapprum, korridorer och liknande, vilka är att anse såsom utrymningsvägar.

(2.9.1958)

Installation av varmluftspanna och utförande av plåtskorsten i servicestation för bilar.

AB Svenska Fläktfabriken anholder om dispens för installation av varmluftspanna Veloterm och utförande av plåtskorsten för densamma i servicestationer för bilar.

Efter samråd med statens brandinspektion meddelar byggnadsstyrelsen att styrelsen icke har något att erinra mot att varmluftspanna installeras inom servicestation för bilar, antingen stående på golv eller liggande på minst 2 m höjd över golvet på konsoler, fästa i vägg under förutsättning att friskluftintag till pannan anordnas direkt från det fria och att rörledningar m. m. för oljeledningen anordnas i enlighet med statens brandinspektionens cirkulär nr 21. Styrelsen godkänner att rökröret utföres av 4 mm stål eller gjutjärn och kringklädes till hela sin längd med 6 cm trädnåsarmerad mineralullsmatta med en mjukningstemperatur av minst 1000°C. Inom byggnaden placeras runt isoleringen en yttermantel av 0,7 mm järnplåt. Vid genomgången av yttertak och ovanför detta omges isoleringen av 2 mm järnplåt. Vid taggenomgången svetsas vid plåtmanteln en styrplåt av 2 mm järnplåt. Distanshallare, fästa vid rökröret, stagar detta i sidled och möjliggör temperaturrörelser i vertikalled. Avståndet mellan rökrörets insida och byggnadsdelar av brännbart material är minst 23 cm. Skarvar med flänsar och asbestpackningar anordnas på rökröret nära pannan. Då pannan är installerad stående på golv eller liggande på konsoler i vägg, uppbäres rökröret av en i väggen fäst konsolkonstruktion av plattjärn, som omsluter rökröret jämte isolering och som försetts med bärlackar, på vilka rökrörets fläns vilar.

(2.9.1958)

B. Sjöstrand.

Bogserbar slangkärra

för 800—1200 meter 76-mm. slang och med vår patenterade slangutläggningsanordning. Torsionsfjädring.

Porter Fergusons hydrauliska räddningssatser.

BRANDBILAR, SLANG och ALL ÖVRIG BRANDMATERIEL.

Begär pris och närmare upplysningar från

BRISSMANS BRANDREDSKAP AB

HALMSTAD

Telefon 133 33

De mest sålda lättmetallstrålrören
Modernast — Effektivast
Enhetsstrålröret
Kombinationsstrålröret
Dimstrålröret
Enhetsmunstycket

AWG BAVARIA CEAG ZIEGLER
då det gäller all slags brandmateriel

EWERT WILHELMSSON

BRANDREDSKAP — VAGNHÄRAD Tel. 29

Uniformseffekter
Föreningsmärken
Medaljer
Plaketter

C. C. Sporrang & Co.

Kungsgatan 17

Telefon 22 56 60

Box 70 60 Stockholm 7

Kungörelse om Riksförbundets studiestipendier 1959

Svenska Brandkärnans Riksförbund utdelar för år 1959 studiestipendier till ett sammanlagt belopp av kr. 2.000:—.

Stipendierna få sökas av brandbefäl och brandmän vid brandkårer anslutna till Riksförbundet samt brandkonsulenter.

Stipendierna äro avsedda dels till studier i och för höjande av den personliga yrkesskickligheten, dels till studier av sådana förhållanden inom brandväsendet, som kunna bliva till gagn för Riksförbundets verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska

brandtekniska anstalter e. d. Stipendier skola sökas hos Svenska Brandkärnans Riksförbunds Verkställande Utskott, Jakobsgränd 14, Stockholm C. senast den 15 april 1959.

Stipendier skall i ansökan uppgiva födelseår, nuvarande anställning, vad de avsedda studierna skola omfatta, plats och tid för deras bedrivande samt beräknade kostnader. Till ansökan skall bifogas meriförteckning ävensom tillstyrkande uttalande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförning eller brandkårsförbund.

Senast två månader efter studiernas avslutande skall studieberättelse ingivas till V. U.

Grunder för utdelning av Riksförbundets stipendier

Stipendierna avse att bereda personal vid landets till Riksförbundet anslutna brandkårer eller brandkårsförbund möjligheter till utbildning genom studier, som höja den personliga yrkesdugligheten och därmed bliva till gagn för brandkärnorna eller äro av betydelse för Riksförbundets allmänna verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution, där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska brandtekniska anstalter e. d.

Stipendieutdelningen kungöres i "Brandkärstidskrift" minst en månad före ansökningstidens utgång med angivande av stipendiernas ändamål och den tid, inom vilka ansökningarna skola vara inkomna till V. U. Sökande äro skyldiga att uppgiva ändamål, tid och plats för avsedda studier, att bi-

foga meriförteckning jämte tillstyrkande uttalande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförning eller brandkårsförbund och att inom två månader efter studiernas fullgörande ingiva studieberättelse till V. U.

Stipendierna kunna utdelas till brandmän och brandbefäl vid brandkårer, anslutna till Riksförbundet, ävensom till brandkonsulenter.

V. U. bestämmer stipendiernas antal och storlek, varvid hänsyn toges till den nytta avsedda studier kunna anses hava för brandväsendet samt till storleken av det till utdelningen anslagna beloppet. Om möjligt bör belopp för varje stipendium bestämmas så, att det täcker de skäliga kostnaderna för resp. studier.

Meddelande om de beslutade stipendierna sker dels i "Brandkärstidskrift", dels genom skrivelser till dem, som utsetts till stipendiater. Beviljat stipendium utbetalas till stipendiaten, när han till V. U. anmält, att han är färdig anträda sin studieresa, och erinras i samband därmed om hans skyldighet att företaga studieresa enligt uppgiven plan samt att inom två månader efter dess avslutning insända studieberättelse till Verkställande Utskottet. Till de sökande, som icke kunnat tilldelas stipendier, återvändes ansökningshandlingarna jämte meddelande att ansökan icke kunnat bifallas.

MOTORSPRUTA

av fabrikat Albin 1500 lit/min, väl renoverad, till salu, billigt.

Elis Berglund
Stora Vika

Kan Du klara följande frågor?

1. Skall vägg- och takytor i ett 2-vånings trähus förses med brandhärdig beklädnad när vinden inredes intill 1/3-del?
2. Finns det några bestämmelser om ersättning för släckningshjälptill våra grannländer, och i så fall vilka bestämmelser?
3. Får en tankbil med ej tömd tank, innehållande 1 klass eldfarlig olja förvaras i garage?

Svar i nästa nummer.

Svar på frågorna i nr 2/1959.

1. En skrotbärlare önskar med hjälp av skäraggret skära av gamla bensinfat. Kan detta tillåtas och i så fall under vilka förutsättningar?

Svar: Det finns alltid risk att rester av bensin eller annan eldfarlig olja eller vätska finns kvar i kärlet och kan bilda explosiv blandning. Uppmärksammas bör också att kärlet som innehållit andra ämnen som t. ex. svavelsyra eller kalcium kan ge upphov till explosiv gasblandning.

Före skärningen bör fatet antingen renblåsas med ånga under minst 15 min, varefter ånga sakta påfylls i fatet kontinuerligt under tiden arbetet pågår, eller rengöras med vatten eller ånga, varefter det hålls fyllt med vatten, med undantag av en mycket liten luftkudde vid själva arbetsstället. För utjämnning av tryckökning i fatet vid en förpuffning i luftkudden bör ett expansionsrör ingångas i sprundhålet.

Arbetare skall under svetsningsarbetet aldrig placera sig mitt för någon av fatets gavlar.

2. Standom inträffar genom fel på oljeeldningsaggregat att olja sprutas in i värmepannan utan att antändas och mer eller mindre fyller densamma. Här föreligger givetvis en hel del risker, men som vanligt "måste något göras". Oljeeldningsinstallatören ringer sedan brandchefen och frågar om han får lov att "bränna ut" pannan. Kan brandchefen utan vidare tillåta detta?

Svar: Vid en här beskriven olyckshändelse föreligger risk genom att oljan vid uppvärmning över flampunkten kan ge gaser som samlas i värmepannan och i skorstenen, vilka vid antändning kan förorsaka en förpuffning eller "explosion". Därigenom kan både pannan och skorstensstocken skadas. Dessutom är det givetvis obehagligt att tända en större mängd olja på en gång även om oljan befinner sig i en eldstad. Påfrästningarna kan bli stora. Urbränningen kan med andra ord tillåtas endast under förutsättning:

- att skorstensfejaren kallas och undersöker skorstenen, att så mycket som möjligt av den utflutna oljan borttages genom ösning eller uppsugning,
- att eldstaden är fullständigt kall innan antändning av oljan sker,
- att antändning sker så långt in i eldstaden som möjligt, lämpligen med en lunta av i olja doppad trassel,
- att urbränningen icke avbrytes utan eldningen pågår till dess man beräknar att eldstaden varit uppvärmd så länge på alla de platser dit oljan nått att denna förgasats,
- att om lågan slocknar denna ej får återigen tändas förrän eldstaden på nytt blivit helt kall, samt
- att urbränningen sker under kontroll av från brandmyndigheten utsedd person.

O. Arvidson.

BRANDBIL

Anbud infordras å brandbil Chevrolet mod 1934 lastbilschassie, mät. ställn. ca 360 mil, säljes i befintligt skick. Visas efter överenskommelse med brandchefen i Sigtuna tel 0760/504 08.

Fri prövningsrätt förbehålles.

Brandstyrelsen.

Teknisk Triumf

vår termokontakt
för automatiskt brandalarm
är oöverträffad

**SENSATIONELLT
SNABBUTLÖSANDE**

**UTBYTBAR
ALARMKROPP GER
STÄNDIG BRANDBEREDSKAP**

AUTOMATISKT BRANDALARM A-B.

10 års erfarenhet

FABRIK- och HUVUDKONTOR
MALMKÖPING

Tel. Växel 338

STOCKHOLM

Bråvällagatan 8

Tel. 32 08 88

GÖTEBORG

Tel. 19 15 55

Bemärkelsedagar

50 år.

Konsulenten i Skånska Brandkärsförbundet och länsbrandinspektören *Folke Rosenberg*, Eslöv, fyller 50 år den 6 april. Han är inom de skånska brandförsvars- och försäkringskretsarna så känd, att det knappast skulle behövas många ord som grund för en hyllning på hans bemarkelsedag. Då jag emellertid haft tillfälle att under tre decennier närmare följa hans verksamhet, vill jag dock här nämna några milstolpar på hans levnadsbana.

Rosenberg är född i Hästveda kommun i Kristianstads län. Efter avlagd studentexamen i Lund ägnade han sig först åt den militära banan, där han nu är kapten i Kungl. N. Smålands regemente.

Under åren 1933-34 genomgick R. dåvarande brandbefälsskolan och efter erhållet certifikat kat. I följde år 1935 tjänstgöring vid Hamburgs och Berlins brandkårer. Efter kortare tids tjänstgöring som v. brandchef i Kristianstad och Lund tillträdde han år 1936 sin nuvarande befattning som konsulent hos Skånska Brandkärsförbundet.

I denna sin befattning har Rosenberg nedlagt ett synnerligen aktingsvärt arbete. Otaliga äro de uppdrag på brandförsvarets område, som han som konsulent och länsbrandinspektör med heder genomfört. Här må blott nämnas brandkärernas materiel-frågor och släckningsområden, organisationen med pumpkontrollanter samt ledamotskapet i Skånska sötningkommittén, där det gällde att få fram yrkesutbildade skorstensfejare för våra landskommuner.

Utbildningsverksamheten har städes legat Rosenberg varmt om hjärtat och årligen uppvaktas kollegerna med förslag till kurser. Man återfinner honom ofta i katedern främst då det gäller utbildning av brandbefäl, brandsynförrättare och motorpumpskötare.

Sedan ett flertal år är Rosenberg även ledamot av Riksförbundets styrelse och dess verkställande utskott. Där har hans stora erfarenhet och kännedom om landsbygdens brandförsvaret varit av mycket stort värde för förbundets verksamhet.

Det är dock framför allt som en god kamrat som kurskamraterna vid brandbefälsskolan och brandfolket främst i de båda Skånelänen hylla vännen Folke på denna hans bemarkelsedag. Hans redbara

personlighet, hans väfnasthet och villighet att hjälpa uppskatta vi.

Vi önska den skicklige yrkesmannen och gladlynte vännen allt framtida väl och bringa honom vår hjärtliga lyckönskan på femtioårsdagen.

H. Hällebrand.

Jon i Mölndal 70 år.

F. d. brandchefen i Mölndal och mångårig brandkonsulent i Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbund, hedersmannen *John Carlström*, fyller den 12 april 70 år.

Vi lyckönska!

Valfrid Fontler,

f. d. brandchef i Järfälla, fyller 70 år den 24 mars.

Fontler började sin brandmannabana vid Stockholms brandkår 1913 där han verkade till 1942. År 1947 förordnades han till brandchef vid Järfälla brandkår.

60 år.

23/4 Bäckman, Georg, v. brandchef, Skelleftehamn.
27/4 Jacobsson, Sture H., brandmäst., Stockholm.
28/4 Matsson, Fritiof, v. brandchef, Malung.

50 år.

6/4 Björkwall, A., v. brandchef, Mariefred.

40 år.

30/4 Brodell, R., v. brandchef, Borås.

Befattningen som

Brandchef i Kalmar stad

förklaras härmed till ansökan ledig med tillträde om möjligt 1/8 1959. Lön enligt A 20 samt fri uniformsbeholdnad enligt särskild beklädnadsplan. Avgifter för befattningshavarens pensionering betalas helt av staden. Önskar sökande tillgodoräkna sig tidigare tjänstgöring för löneklassuppflyttning skall detta angivas i ansökan. Befattningshavare är skyldig emot fastställd hyra hebo anvisad bostad och att underkasta sig gällande författnings- och reglementsbestämmelser samt de ändringar däri, som kunna komma att i vederbörlig ordning beslutas.

Kompetensfördringar enligt brandstadgans bestämmelser.

Till stadsfullmäktige ställd ansökan åtföljd av åldersbetyg, styrkt meritförteckning och de handlingar, sökanden önskar åberopa skall vara brandstyrelsens ordförande, distriktschef Heimer Stenholm, Örnvägen 1, Kalmar, tillhanda senast den 15 april 1959.

Läkareintyg på begäran.

Närmare upplysningar lämnas av brandstyrelsens ordförande tel. Kalmar 154 60 (kont.) och 112 45 (bostad).

Kalmar den 7 mars 1959

Brandstyrelsen.

Notiser

Brandsläckningssystem för vatten och skum

"För att sprida kännedom om de möjligheter som för närvarande finns inom sprinklerområdet har jag sammanställt de olika system där fast monterade rörledningar leder fram släckningsmedlet till brandplatsen." Så skriver civilingenjör *Per Naumburg* bl. a. i förordet till boken "*Brandsläckningssystem för vatten och skum*", som nyligen utkom från trycket. Och den kännedom serveras i den c:a 40-sidiga boken på ett lättmält sätt, allt från det inledande, mycket klara översiktsschema på vilket redogörelsen bygger och fram till höghusens enkla, fasta stigarledningar, som utgör avslutningen. Den saktliga redogörelsen inrymmer även ett rikligt och bra bildmaterial.

Rekvisition av boken kan ske hos Naumburg Industriaktiebolag, Norrlandsgatan 24, Stockholm.

Ek.

Årsmöten.

18/4 Jämtlands läns Brandkårsförbund i Östersund.

28/4 Blekinge läns Brandkårsförbund i Olofström.

9/5 Kronobergs läns Brandkårsförbund i Växjö.
29—30/5 Östergötlands Brandkårsförbund i Valdemarsvik.

30—31/5 Kalmar läns Brandkårsförbund i Västervik.

3/6 Skånska Brandkårsförbundet i Lund (50 årsjubileum).

27/6 Dalarnas Brandkårsförbund i Ludvika.

BRANDKÄRSTIDSKRIFT

Organ för Svenska Brandkärernas Riksförbund
Utkommer omkring den 15 varje månad

Prenumerationspris: 7: — kr/år. Vid samtidig beställning av minst 5 ex. = 5: — kr/år. (Likvid sändes till Brandkärstidskrift, Jakobsg. 14, Stockholm. Postgiro 4870.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Brandchef A. Ekberg, S. Promenaden 46, Norrköping, Tel. 293 70.

Annonschef: Förbundsdirektör A. Hegen, Jakobsгат. 14, Stockholm C. Tel. 10 50 25.

OBS! Annonshandskrift måste vara annonschefen tillhanda senast den 20 i månaden före den, då annons önskas införd.